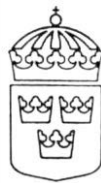

Motion till riksdagen

1988/89: Kr506

av Lars Werner m. fl. (vpk)

Idrotten

Mot.
1988/89
Kr506 – 511

Riksidrottsförbundet har i sin anslagsframställning begärt 311,3 miljoner kronor. Regeringen föreslår endast 259 344 000 kronor. Det är en nominell ökning med 3,3 miljoner kronor. RF anser att det är ett "bakslag" för idrotten i årets budgetproposition. Riksidrottsförbundets ordförande Karl Frithiofson säger i en kommentar till budgeten: "För idrottens del är regeringens budgetförslag klart otillräckligt, vilket gör oss besvikna. Vi hade ärligt talat väntat oss mera nu då regeringen ställer upp med både en idrottsminister och en ungdomsminister. Och dessutom givit löften som väckt förhoppningar."

Vpk instämmer i den kritik som RF riktar mot regeringens behandling av idrotten i årets budgetproposition, som inte lever upp till de stora ord som idrottsministern i andra sammanhang tar till när det gäller regeringens insatser för idrotten.

Öka anslaget till RF

Regeringens anslag är mycket blygsamt. 52 miljoner kronor har prutats på RFs äskanden. Det blir allt svårare i vår genomkommersialiserade värld att behålla bredden i många idrottssammanhang. Det blir även svårare med den utveckling vi har i dag att uppbåda ideella insatser, exempelvis inom ungdomsverksamheten.

RF behöver pengarna. Det visar inte minst POOL 2000 som ett flertal små förbund – 47 st – inom RF bildat för att klargöra att de behöver större resurser. Vpk föreslår att anslaget i bilaga 13. E1 räknas upp till 311,3 miljoner kronor.

Räkna upp LOK-stödet till 17 kronor

Vpk anser i likhet med RF att det lokala aktivitetsstödet måste höjas till ett reellt värde motsvarande 1981 års nivå. Det löfte vpk tidigare gett innebär att vi föreslår att det lokala aktivitetsstödet skall utgå med 17 kronor per sammankomst.

Utveckla antidopingarbetet

Det står utom allt tvivel att doping, sponsring och ekonomiska intressen inom idrotten hör ihop. Kraven på tävlingsframgångar sätts på samma

höga förräntningsnivå som spekulatörsökonomi i övriga samhället. I den ökning av anslaget som vpk föreslår att RF skall få förutsätta att RF ökar insatserna mot doping och även på allvar tar sig en funderare på kopplingen ekonomiska intressen – doping.

Mot. 1988/89
Kr506

Tipsmedlen till idrotten

Vpk upprepar återigen kravet på att tipsmedlen skall gå till idrotten som en investering i framtiden på våra ungdomar. Redan i ett riksdagsbeslut från 1939 fastställdes att 50% av tipsmedlen, sedan vinster utdelats, skulle tillfalla idrottsliga ändamål. Detta beslut genomfördes aldrig på grund av det andra världskriget. Det finns nu anledning att återuppliva denna inriktning som en första åtgärd. På sikt bör tipsmedlen – efter avdrag för vinster och omkostnader – oavkortade gå till idrotten. Regeringen bör snabbbehandla frågan om tipsmedlens användning och framlägga förslag om hur ett anslag motsvarande tipsmedlens storlek årligen kan tillföras idrotts- och friluftslivet. Det bör användas till bidrag till kommunerna för uppförande av idrottsanläggningar, till stöd för småklubbar, kvinnoidrott och handikappidrotten. Även stöd till elitidrott bör utgå för att motverka kommersialismen, bl. a. genom att förbättra möjligheterna till utbildning och inrättande av någon form av idrottsstipendier.

Elitidrotten på fel väg

Elitidrottens sämsta sidor har stora likheter med samhällsutvecklingens sämsta sidor: Jakten på snabba klipp där alla medel är tillåtna, egoism och hänsynslöshet går före kamratskap och gemenskap. Den starkes och "duktiges" rätt accepteras på bekostnad av att andra sorteras bort eller slås ut.

Den svenska elitidrotten är inte förskonad från denna utveckling. En utveckling som i grunden strider mot en sund tävlings- och idrottsinställning. Elitidrottens roll som förebild och stimulerande faktor till idrott och motion i en massrörelse kan med de senaste årens utveckling ifrågasättas.

Dopingskandalerna vid sommar-OS i Söul har gjort en hel värld uppmärksam på hur elitidrotten håller på att spåra ur. Fusk och lögner, allt för penningjaktens skull, tillhör elitidrottens vardag.

Det räcker inte med att de ansvariga inom idrotten säger sig ta problemen kring doping på allvar. Idrottsrörelsen måste ställa frågorna: Varför sker denna utveckling? Vilka är drivkrafterna?

Den kritik man måste rikta mot Riksidrottsförbundet är att det blivit allt för involverat i stat och näringsliv. Man anpassar sig till näringslivets sponsringskampanjer och till statens njugghet. Äskandena har en tendens att ligga i underkant i stället för att klargöra idrottens verkliga behov.

Vpk föreslår att regeringen inför nästa budgetarbete undersöker och redovisar idrottsrörelsens verkliga behov av resurser och behovet av åtgärder för att bryta den negativa utvecklingen inom elitidrotten. Framför allt bör sambandet mellan doping och utomstående ekonomiska intressen klargöras.

Under en följd av år har vpk pekat på faran med idrottens tilltagande kommersialisering. Tyvärr har våra värsta farhågor besannats. En rörelse på massbasis, som är en del av den mänskliga kulturen, som har en betydelsefull social funktion, som befrämjar folkhälsan och ger möjlighet till samvaro, gemenskap, kamratskap och vänskap, har objektivt motsatta intressen mot vad de företag har som satsar sina PR- och marknadsföringspengar på idrotten.

Stora företags satsningar på idrotten riktas helt på verksamheter som förväntas ge den största ekonomiska avkastningen. Dåligt skulle företagen annars gagna uppdragsgivarnas – aktieägarnas – intressen.

Kommersialiseringen medför att de idrottsverksamheter som aktiverar flest människor, som betyder mest för folkhälsan och har den största sociala funktionen får minst stöd. Exempel på sådana verksamheter är idrottsutövande i mindre föreningar och klubbar, motionsidrott, ungdomsverksamhet och kvinnoidrott.

Kommersialiseringen får menliga följder för idrotten. Idrottsutövarna hetsas. Människohandeln med spelare och tävlande breder ut sig. De aktiva blir som andra investeringar.

Kommersialismens grepp över idrotten – främst elitidrotten – förvränger elitidrottens syfte. Pengarna styr resultaten. Därmed ligger det också nära till hands att droger används i idrotten, anabola steroider är ett exempel. Skall elitidrotten spela en positiv roll för ungdomen måste idrottsrörelsen hårt bekämpa otillåten stimulantia.

Kommersialiseringen av idrotten är en följd dels av kapitalägarnas försök att slå mynt av idrottsintresset, dels av bristande samhälleliga ekonomiska insatser. Kommersialiseringen medför högst olikartade villkor för olika idrottsgrenar. Men också mellan olika utövare inom samma gren kan villkoren vara helt olika. Det bästa sättet att motverka kommersialiseringen inom idrotten är att idrottsrörelsen ges ett ordentligt samhällsstöd.

Hemställan

Med hänvisning till det anförda hemställs

1. att riksdagen i anledning av prop. 1988/89:100, bil 13, anslag E1, beslutar att anslå 31 1 300000 kronor som stöd till idrotten,
2. att riksdagen hos regeringen hemställer om förslag som innebär att överskottet från tipsmedlen överförs till idrotten i enlighet med vad i motionen anförts,
3. att riksdagen med ändring i prop. 1988/89:100, bilaga 15, H3, Bidrag till lokal ungdomsverksamhet beslutar att det lokala aktivitetsstödet skall utgå med 17 kronor per sammankomst,
4. att riksdagen med ändring i prop. 1988/89:100, bilaga 15, H3, Bidrag till lokal ungdomsverksamhet beslutar anvisa 144 000 000 kronor,

5. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad som i motionen anförs om att bekämpa idrottens kommersialisering och åtgärder för att föra elitidrotten på rätt väg enligt vad som anförs i motionen.

Mot. 1988/89
Kr506

Stockholm den 23 januari 1989

Lars Werner (vpk)

Bertil Måbrink (vpk)

Lars-Ove Hagberg (vpk)

Margó Ingvardsson (vpk)

Alexander Chrisopoulos (vpk)

Berith Eriksson (vpk)

Bo Hammar (vpk)

Hans Petersson (vpk)